

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

IX Epilogus. Lectoris compellatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

Epilogus. Lectoris compellatio.

AD extremū Te, LECTOR ERVDITE, obtestor, DAGOBER-
 TO vt meo faueas, secundo (inquam) illi Austrasio,
 quem ab exilio in regnum, gloriæque plurimis benefactis
 partæ possessionem, restitui. Nolui Te sub exordium scri-
 ptionis orare hanc gratiam, ne precariò extorta potiùs,
 quàm illius merito obtenta videretur. Ne autem denuò in
 Hiberniam relegetur, regnoque exturbetur, haud arbitror
 magnoperè nunc esse metuendum. Nisi si quis cæco impetu
 incessere quosuis, nullâ etiam ex causâ, velit. Certè hæc
 dum esset sub prælo Diatriba, venit in manus meas *Genealo-*
giæ Francicæ plenior assertio, auctore Davide Blondello, in quâ is
 folio LXXII ita Io. Iacobum Chifletium arguit: DAGOBER-
 TVM paruum, quem Grimoaldus CONTINVO POST SIGIBERTI
 REGIS MORTEM tonderi & in Scotiam deportari iusserat, regio,
 quem numquàm gestauit, titulo temerè insignit. Vbi is prælegi
 sibi nostra (quia captus oculis est) curauerit, mutabit, opinor,
 sententiam. Atque etiam, licet, vt existimauit Chifletius ac
 ceteri scriptores, reuersus è Scotiâ ad regnum numquàm
 fuisset DAGOBERTVS; tamen Regis primogenitus, mox vt
 ille obierat mortem, verè in ius regium legitimus hæres suc-
 cedebat: estque è folio abstractus ac relegatus. Numquàm
 enim auderet Blondellus afferere, (ni se maiestatis vellet
 crimine alligare) Francorum Reges non illicò in vacuum
 ius regni, etiam infantes atque in cunisiacentes, succedere,
 etsi sub Procerum matrumue tutelâ ad legitimam ætatem
 permanere cogantur. Eodem iure Sigebertus Theoderici

Auftrafiæ & Burgundiæ Regis filius, Childeberti nepos, patre mortuo verè Rex fuit, etfi fortaffis numquàm inaugu-
 ratus, ac proinde iure potuit idem Chifletius S. Sigebertum
 DAGOBERTI nostri patrem, tertium eius nominis appellare,
 gnarus inaugurationem fortaffis ad regni moderanda gu-
 bernacula, non etiam ad ius adeundum regni, titulumque
 Regis, requiri. Quod immeritò idem Blondellus repre-
 hendit.

Aliis in rebus Te, LECTOR, velim DAGOBERTI honori fa-
 vere. Primò, vt, quæ alia eius repereris diplomata, signata f-
 que ab eo eiusque tempore tabulas, fi quæ opera eius, certis
 testata monumentis, fi quæ auctorum de rebus ab eo gestis
 testimonia, ea nobiscum communices. Sed potiffimum fi
 quid erueris, vnde constare possit, hunc eum esse, cuius est
 Sathanaci Cælitum honoribus consecrata memoria. Valdè
 ego quidem in eam sententiam inclinabam, sed tantum mi-
 hi ausus non sum auctoritatis arrogare, id vt iudicio meo
 definirem. Qui plus viderit, magnam à nobis gratiam inibit,
 fi significet. Denique fi quid in hac meâ commentatione re-
 pereris, quod tibi videatur cum aliis veteribus certisque mo-
 numentis minùs concordare, liberè me moneas, gratias in-
 genuè habiturum atque emendaturum.

Si quid autem palàm scripto refellere, siue ex professo,
 seu casu ita ferente, volueris, neque impedire id possum,
 nec volo deprecari. Illud stipulari iure licet, ne scriptum
 hoc meum refellas, nisi legeris. Quâ in re mihi aliàs iniu-
 riam, ac sibi etiam maiorem, fecit quidam, disertior forsân
 orator quàm peritior historicus, qui aduersùs meam de
 Traiectensi Episcopatu & Episcopis Diatribam libellum e-
 didit (absque suo tamen nomine, quod nec ego hîc aperiam,
 licet neutiquam ignotum mihi sit) ac multa obiecit in eo
 mihi,

mihî, quæ non scripseram. Nam pag. 12 scribit, *novitate non tolerabili in dubium à me renocari, fueritne idem D. Maternus Treuirensis ab D. Petro submissus*, & primus Præsul Tungrensis. Si mea legisset, numquàm ita scripisset. Cùm enim tres scriptores, quos defendere se velle profiteretur, nullum Tungris Episcopum fuisse ante S. Seruatium verè Tungrensem velint, sed Treuirenses solùm illic Euangelium prædicasse, sacraque administrasse; ego verè omnes illos fuisse Tungrenses Episcopos contendi, siue vtramque Sedem simul rexerint, siue priùs Tungrensem, dein Treuirenssem, seu denique aliqui fortassis Tungrenses solùm fuerint, non Treuirenses: vti de S. Martino innuit Martyrologium Romanum XXI Iunij. S. Maternum S. Petri discipulum, Apostolum & Episcopum Tungrorum asserui fuisse, ac fortassis, vt Coloniae, alium postea eiusdem nominis Episcopum. Non legitur idem, quàm ego ratione Borboniorum temporum & Hadrotiorum mentionem fecerim. Nam cùm alius quidam scriptor dixisset, Leodium præhabitum Traiecto, quia minùs aduersùs Episcopos illic tumultuum, quàm Traiecti motum iri præfagirent sancti illi Præsules, qui Sedem transtulerunt; ostendi nullas proferri excitatas Traiecti seditio- nes, multas extitisse Leodij. Hic ille inuidiosissimè, *omni Leodiensi nationi* ea obiici conclamat, ac vicissim ingerit, quæ Louanij, Bruxellis, Gandavi, Brugis aduersùs Principes motæ conspirationes. Quid illæ ad Traiectenses attinent? Quid ad Episcoporum securitatem? Cur non Ultraiectensium attulit contra suos Antistites tumultus, magis iis, quos nos tetigimus, affines? Nec nos *omni nationi* ea obiecimur. Scimus semper in illis tumultibus maiorem esse proborum numerum, insolentiorum paucorum audaciam. Pag. 20 & 21 penè ad nauseam inculcat Episcopos Leodienses seipso*s* *Tungren-*

254 DE TRIBVS DAGOBERTIS LIB. IV.
ses appellasse, atque illud omittit, in quo præcipuam esse vim ostendi, quòd iidem qui se *Tungrenses* scribebant, eos, quos ego verè Traiecti sedisse affirmo, *Traiectenses* perpetuò appellarint. Denique illa è triuio ingerit conuicia pag. 9, quòd vni cuiquam è Societate, *decori meiq̃, non satis memor, plagij* crimen obiecerim: idemquè pag. 24 denuò inculcat, nec satis cauisse me, quæ aliis obieci. *Si plagij* nomen vel res in totâ illâ Diatribâ à me expressa est, non recuso quin ipse ista verè scripisse existimetur. At si nihil tale inueniri potest, fateatur ipse oportet, se vel non legisse quod scripsi, vel finxisse quod refelleret. Vsq̃ue aded autem lege *plagij* ipse non teneor, vt ferè nimiùm abierim in contrarium; monitus sæpe ab amicis, quòd, ingenuè licet, nimis tamen crebrò, exponam, à quibus acceperim, aut didicerim, quæ scribo. Quod spondet fore vt ostendatur, non ab Vrtâ Eburones dictos, nec Aduatucam Eburam esse, sed Vatuca, quæ Aduatuca dici non debuerit, id auidè expectamus. At numquàm vel ipse vel alius euincet contra Cæsarem, ipsiusque Ambiorigis testimonium, *Eburones Rhenum inter ac Mosam latè tetendisse*. Cetera, quæ ad ipsam Episcoporum historiam spectant, refutauimus ad Vitam S. Amandi vi Februarij.

Vale LECTOR, & mirari desine, quòd non tam citò ac vel-
lent multi, vniuersum nostrum de Sanctorum Actis opus
prodeat in lucem, cum singulorum Acta Sanctorum, quoad
licet, seu Gallorum, seu Germanorum, siue Anglorum aut
Hispanorum, seu Græcorum aut Syrorum, aut quacumque
aliâ ex gente, pari atque hæc studio accuremus.

INDEX